

Sygn. akt III AUa 817/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2014 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Mazur
Sędziowie:	SSA Aleksandra Urban (spr.) SSA Bożena Grubba
Protokolant:	stażysta Agnieszka Makowska

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2014 r. w Gdańsku

sprawy S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wznowienie postępowania

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 4 marca 2013 r., sygn. akt VI U 230/13

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 817/13

UZASADNIENIE

W dniu 18 stycznia 2013 r. ubezpieczona S. K. złożyła skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 27 marca 2012 r. w sprawie VI U 3237/11.

Od 1 października 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją nr (...) z dnia 28 września 2011 r, zawiesił jej wypłatę należnych świadczeń emerytalnych, powołując się na przepis art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz, U. nr 257 poz. 1726).

Orzeczeniem z dnia 27 marca 2012 r. Sąd Okręgowy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. oddalił jej odwołanie od decyzji organu rentowego o zawieszeniu emerytury. Powyższe orzeczenie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy nie zostało zaskarżone.

W uzasadnieniu skargi ubezpieczona podniosła, iż Trybunał Konstytucyjny 13 listopada 2012 r, w wyroku wydanym w sprawie K 2/12 orzekł, że przepis na podstawie którego organ rentowy zawiesił jej wypłatę świadczenia, w zakresie,

w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa. Wyrok ten został opublikowany w Dzienniku Ustaw z dnia 22 listopada 2012 r. poz. 1285.

W odpowiedzi na skargę organ rentowy stwierdził, iż Pani S. K. jest uprawniona do emerytury od dnia 01.03.2009 r. i kontynuowała zatrudnienie.

Wyrokiem z dnia 4 marca 2013r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy – VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżony wyrok i poprzedzając go decyzję organu rentowego z 28 września 2011r. nr (...) -1/10/E w ten sposób, że nakazał podjąć wypłatę emerytury ubezpieczonej S. K., od dnia 1 października 2011r.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł o następujące ustalenia i rozważania. W myśl art. 401' k.p.c. można żądać wznowienia postępowania również w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie. Z akt emerytalnych ubezpieczonej wynika, iż wnioskodawczym nabyła prawo do świadczenia emerytalnego od dnia 01.03.2009 r. Decyzją z 28 września 2011 r. organ rentowy wstrzymał wypłatę emerytury, z uwagi na treść art. 103 a, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 20 U r. na podstawie art. 6 pkt. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych. Na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. nowy art. 103 a znalazł zastosowanie do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy poczynając od 1 października 2011 r. W odwołaniu od powyższej decyzji, wniosła o podjęcie wypłaty emerytury podnosząc, że wstrzymanie wypłaty emerytury narusza konstytucyjną zasadę ochrony praw nabytych, demokratycznego państwa prawa i zaufania do instytucji państwowych. Sąd Okręgowy Sad Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Bydgoszczy wyrokiem z dnia 27 marca 2012 r. oddalił odwołanie i wyrok ten się uprawomocnił. Zgodnie z treścią art, 103 a, którego treść pokrywa się z treścią poprzednio obowiązującego art. 103 ust. 2a prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Natomiast kwestia podnoszona przez skarżącą w odwołaniu od decyzji organu rentowego, a dotycząca naruszenia konstytucyjnej zasady demokratycznego państwa oraz naruszenia ochrony praw została obecnie rozstrzygnięta przez Trybunał Konstytucyjny w zakresie rozpoznania wniosku senatorów, sprowadzającego się w konsekwencji do ustalenia zgodności z Konstytucją przedmiotowego przepisu w orzeczeniu Trybunału z dnia 13 listopada 2012 r. Zgodnie z tym orzeczeniem zawieszenie prawa do emerytury z powodu kontynuowania zatrudnienia osobom, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. narusza zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez niego prawa. Trybunał orzekł, iż art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych w zw. żart 103 a ustawy emerytalnej dodanym przez art. 6 pkt. 2 w/w ustawy w zakresie w jakim znajduje zastosowanie do osób które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r. a po 8 stycznia 2009 r. jest niezgodny z art. 2 Konstytucji ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez niego prawa. Zdaniem Trybunału rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 28 w/w ustawy spowodowało, że osoby, które skutecznie nabyły i realizowały prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. zostały objęte nową mniej korzystną dla nich treścią ryzyka emerytalnego. Aby nadal pobierać emeryturę po dniu 1 października 2011 r. musiały rozwiązać stosunek pracy a zatem gdyby w momencie przechodzenia na emeryturę wiedziały że muszą przerwać zatrudnienie aby uzyskać emeryturę, to może nie składały by wniosku o to świadczenie i kontynuowały nadal zatrudnienie, co podważa, w aspekcie tych osób, zasadę ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez niego prawa. Treść ryzyka emerytalnego w określeniu którego ustawodawca ma swobodę, nie powinna zdaniem Trybunału być zmieniana w stosunku do osób które już nabyły i zrealizowały prawo do emerytury. A zatem z treści w/w orzeczenia wynika, iż traci moc art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r. w zakresie w jakim przewiduje stosowanie art 103 a ustawy emerytalnej do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r. a po 8 stycznia 2009 r. Natomiast art. 103 a ustawy emerytalnej pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie później tj. od 1 stycznia 2011 r. Przedkładając powyższe rozważania Trybunału na grunt niniejszej sprawy Sąd

Okręgowy uznał, iż wnioskodawczym jako osoba, która nabyła prawo do emerytury 1 marca 2009 r. mieści się w kategorii osób wymienionych w tym orzeczeniu a mianowicie tych które nabyły prawo do emerytury po 8 stycznia 2009 r., kiedy to nie obowiązywał przepis art. 103 ust. 2a o tej samej treści co obecny 103 a oraz nie obowiązywał przepis art. 103 a. A zatem należało uznać, iż zawieszenie wypłaty świadczenia w okresie wskazanym w decyzji było nieuzasadnione. Z tych wszystkich względów, należy uznać za uzasadnione stanowisko skarżącej zawarte w skardze o wznowienie postępowania, w świetle wyżej przytoczonego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, co skutkowało zmianą zaskarżonego orzeczenia i poprzedzającej go decyzji organu rentowego na podstawie art. 412 § 2 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł organ rentowy, zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie art. 190 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz przepisów prawa procesowego, tj. art. 412 § 2 i 477¹⁴ § 2 k.p.c. Powołując się na powyższą podstawę apelacji organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu organ rentowy w szczególności podniósł, iż nie może zgodzić się z treścią powyższego wyroku, ponieważ zgodnie z art. 190 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i z tym dniem następuje utrata mocy obowiązującej aktu normatywnego, którego dotyczy orzeczenie Trybunału. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. (sygn. akt K2/2012) został ogłoszony w Dzienniku Ustaw z 2012r. poz. 1285 w dniu 22 listopada 2012r. i począwszy od tego dnia utracił moc prawną art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Trybunał Konstytucyjny nie wskazał ani w wyroku, ani w jego uzasadnieniu innej daty utraty mocy prawnej wskazanych wyżej przepisów.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organ rentowego jest bezzasadna i jako taka nie zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie zauważyć należy, iż apelujący organ rentowy nie sformułował żadnych formalnych zarzutów w zakresie procedowania w sprawie ze skargi o wznowienie postępowania, poprzestając na zakwestionowaniu merytorycznej strony rozstrzygnięcia Sądu I instancji, poprzez odmienne określenie temporalnych granic oddziaływania wyroku Trybunału Konstytucyjnego stanowiącego podstawę skargi.

Dla porządku wskazać można, iż art. 401¹ k.p.c. stanowi, że można żądać wznowienia postępowania również w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Zgodnie z treścią art. 407 § 2 k.p.c. w sytuacji określonej w art. 401¹ skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Skarżąca w przedmiotowej skardze powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie sygn. akt K 2/12, który orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118 i 251), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Przedmiotowe orzeczenie ogłoszone zostało w Dzienniku Ustaw z dnia 22 listopada 2012 r. pod poz. 1285. Trybunał Konstytucyjny w punkcie 9 uzasadnienia, jako „skutki wyroku” wskazał, że z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw utraci moc art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010

r. w zakresie, w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Znaczy to, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. Natomiast przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od 1 stycznia 2011 r.

Skarżąca wniosła o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 27 marca 2012 r. w sprawie VI U 3237/11, który oddalił odwołanie wnioskodawczyni od decyzji organu rentowego z dnia 28 września 2011 r. w przedmiocie wstrzymania wypłaty emerytury w związku z kontynuowaniem zatrudnienia. Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowił art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r.

Istotne jest, że decyzją z dnia 26 marca 2009 r. organ rentowy przyznał skarżącej prawo do emerytury od dnia 1 marca 2009 r. Zatem prawo to nabyła w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r., o którym mowa w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie K 2/12.

Sąd Okręgowy zasadnie zatem uwzględnił skargę S. K. o wznowienie postępowania. Jest ona bowiem dopuszczalna (dotyczy postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem), została wniesiona w wymaganym terminie oraz została oparta na ustawowej podstawie.

Sąd Odwoławczy nie podziela stanowiska organu rentowego, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie sygn. akt K 2/12 odraczał w czasie utratę mocy obowiązującej przepisu uznanego za niezgodny z Konstytucją. Wyżej wymieniony wyrok wszedł w życie z dniem jego ogłoszenia w Dzienniku Ustaw z dnia 22 listopada 2012 r. pod poz. 1285 i nie odraczał w czasie utraty mocy obowiązującej wskazanych w nim przepisów.

Wskazać należy, że art. 190 ust. 1 Konstytucji RP stanowi, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne.

Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawach wymienionych w art. 188 podlegają niezwłocznemu ogłoszeniu w organie urzędowym, w którym akt normatywny był ogłoszony. Jeżeli akt nie był ogłoszony, orzeczenie ogłasza się w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” (ust. 2). Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Termin ten nie może przekroczyć osiemnastu miesięcy, gdy chodzi o ustawę, a gdy chodzi o inny akt normatywny - dwunastu miesięcy. W przypadku orzeczeń, które wiążą się z nakładami finansowymi nie przewidzianymi w ustawie budżetowej, Trybunał Konstytucyjny określa termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego po zapoznaniu się z opinią Rady Ministrów (ust. 3). Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego zostało wydane prawomocne orzeczenie sądowe, ostateczna decyzja administracyjna lub rozstrzygnięcie w innych sprawach, stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylecia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonych w przepisach właściwych dla danego postępowania (ust. 4).

W doktrynie i orzecznictwie odnośnie skutków wyroków Trybunału Konstytucyjnego podkreśla się ich zróżnicowanie zależnie od treści orzeczenia. Przede wszystkim skuteczność czasową swoich orzeczeń może określać Trybunał i wtedy orzeczenie wywołuje skutek od tej daty. Jednak zdecydowana większość orzeczeń, w tym wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt K 2/12, nie zawiera stanowiska dotyczącego ich skuteczności czasowej, dlatego też należy rozstrzygnąć, jaki jest skutek takich orzeczeń. Zauważyć należy, że w doktrynie trwa spór, czy orzeczenia Trybunału są skuteczne ex nunc, czyli, że działają dopiero od opublikowania sentencji orzeczenia

w Dzienniku Ustaw, czy też *ex tunc*, co oznacza, że orzeczenie Trybunału ma skutek wsteczny, czyli usuwa zakwestionowaną normę prawną od chwili jej wejścia do systemu prawnego.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 sierpnia 2012 r., V CSK 402/11, LEX nr 1226776 wskazał, że problem intertemporalnych skutków wyroków Trybunału, orzekających o niezgodności zakwestionowanego przepisu z Konstytucją, należy do bardzo spornych w doktrynie; także w orzecznictwie nie zdołano dopracować się w tej materii jednolitego stanowiska. Sąd Najwyższy dokonał syntetycznego podsumowania dorobku swoich wypowiedzi na ten temat w wyroku z dnia 20 kwietnia 2011 r., I CSK 410/10 (OSNC 2021, Nr 1, poz. 14). Wskazał, przytaczając szereg rozstrzygnięć, że w orzecznictwie tym zdecydowanie przeważa pogląd o skuteczności *ex tunc* wyroków Trybunału Konstytucyjnego, a przyjmowane za dopuszczalne najważniejsze wyjątki od tej zasady są następujące: - Trybunał w sentencji sam określa termin retroaktywności swojego orzeczenia, odnosząc go do chwili wejścia w życie Konstytucji (por. wyrok z dnia 4 grudnia 2001 r., SK 18/00, OTK Zb. Urz. 2001, Nr 8, poz. 256), albo wyłączając tę retroaktywność zupełnie (wyrok z dnia 31 stycznia 2001 r., P 4/99, OTK Zb. Urz. 2001, Nr 1, poz. 5), - z samej istoty kategorii orzeczeń Trybunału, w których odracza on termin utraty mocy obowiązującej zakwestionowanego przepisu, wynika, że tym samym wyłączony zostaje ich retrospektywny charakter, - wyłączenie retroaktywności wyroku Trybunału może wynikać z rozważenia i z konieczności uwzględnienia innych ważnych konstytucyjnych wartości, takich jak np. ochrona praw nabytych (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 stycznia 2011 r., II CSK 335/10, OSNC 20011, Nr 10, poz. 114).

W uchwałach z dnia 23 stycznia 2004 r., III CZP 112/03, OSNC 2005, Nr 4, poz. 61 oraz z dnia 23 czerwca 2005 r., III CZP 35/05, OSNC 2006, Nr 5, poz. 81 Sąd Najwyższy podkreślił doniosłość m.in. rozróżnienia czy orzeczona przez Trybunał niekonstytucyjność przepisów dotyczy prawa materialnego, czy procesowego i - w wypadku tych drugich - opowiedział się za działaniem wyroku Trybunału *ex nunc*.

Ponadto Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 maja 2009 r., I CSK 379/08, OSNC 2009/12/172, analizując charakter orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego wskazał, że generalnie w orzecznictwie Trybunału dominuje pogląd, że orzeczenia są skuteczne *ex nunc*, natomiast w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że są skuteczne *ex tunc*.

Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że mimo że da się bronić zarówno twierdzenia, że orzeczenia Trybunału o przepisach uchylających wywierają skutek *ex nunc*, przekonujące jest twierdzenie, że wywierają one skutek *ex tunc*. Przemawia za tym przede wszystkim sens poddania kontroli konstytucyjności zmiany prawa dokonywanej przez Trybunał oraz charakter orzeczeń Trybunału, które nie tworzą nowego stanu prawnego, lecz ustalają zgodność lub niezgodność norm niższej rangi z normami wyższej rangi. Przeprowadzona analiza upoważnia do sformułowania poglądu, że orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, w którym stwierdzono niegodność z Konstytucją przepisu uchylającego wcześniej obowiązujący przepis, wywołuje skutek czasowy *ex tunc*, co oznacza, że przepis uchylony „odzyskuje” moc prawną ze skutkiem *ex tunc* w chwili ogłoszenia orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w organie promulgacyjnym.

W postanowieniu z dnia 9 sierpnia 2012 r., V CSK 402/11, LEX nr 1226776 Sąd Najwyższy wyjaśnił, że w odniesieniu do orzeczeń Trybunału wchodzących w życie z dniem ogłoszenia wypracowano generalnie jednolite stanowisko, zgodnie z którym skutki takich orzeczeń rozciągają się co do zasady wstecz, do chwili wydania tego aktu lub do chwili wejścia w życie Konstytucji, jeżeli niekonstytucyjny akt prawny wydany został przed tą datą (por. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 2003 r., III CZP 45/03, OSNC 2004, nr 9, poz. 136, wyroki z dnia 18 kwietnia 2002 r., III RN 4/01, OSNP 2003, nr 2, poz. 25, i z dnia 27 września 2002 r., II UKN 581/01, OSNAPUS 2002, nr 23, poz. 581, oraz postanowienie z dnia 7 grudnia 2000 r., III ZP 27/00, OSNAPUS 2001, nr 10, poz. 331). Wsteczne działanie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego obejmować może również okres sprzed wejścia w życie Konstytucji, jednak tylko wówczas, jeżeli przepisy uznane za niekonstytucyjne naruszały także zasady konstytucyjne obowiązujące w chwili jego wydania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2003 r., I CK 150/02, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 132).

Mając na uwadze powyższe stanowisko judykatury uznać należało, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie sygn. akt K 2/12 wszedł w życie z dniem jego ogłoszenia w Dzienniku Ustaw z dnia 22

listopada 2012 r. pod poz. 1285 i wywołuje skutki czasowe ex tunc (ma skutek wsteczny, czyli usuwa zakwestionowaną normę prawną od chwili jej wejścia do systemu prawnego).

Przy orzeczeniach Trybunału o charakterze kasatoryjnym, czyli orzekającym jak w niniejszym przypadku o niekonstytucyjności zakwestionowanego przepisu, dotychczasowa norma prawna jest ostatecznie eliminowana z systemu prawnego. Skutkiem takiego wyroku Trybunału jest możliwość sanowania rozstrzygnięć zapadłych w postępowaniach między innymi sądowych, co wynika z treści art. 190 ust. 4 Konstytucji (uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 16 stycznia 2013 r., III AUa 1079/12, LEX nr 1264372).

Mając na uwadze powyższe, skarżący organ rentowy błędnie wywodzi, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012 nie ma zastosowania do przypadającego przed dniem 22.11.2012 okresu zawieszenia emerytur na podstawie przepisu art. 28 ustawy z 16.12.2010 o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy emerytalnej.

Reasumując, w ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej oceny prawno-materialnej ustalonego stanu faktycznego, której nie wzruszają zarzuty apelacji. Innymi słowy zaskarżony wyrok odpowiada prawu.

Z powyższych względów, Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.